

## **Atelier Duurzaamheid 03/05/2022**

### **Advies Atelier Duurzaamheid Verrijk je Wijk**

1. Wijkniveauwerking met bvb een 'renovatiecoach' met aandacht voor kennisdeling en centraliseren van informatie:
  - Vergroenen op en rond de woning: breek uit projecten, vergroenen van gevels, klimaatrobuust maken van tuinen, groendaken, groenslingers...
  - Aandacht voor wateropvang/hergebruik, infiltratie: regenwatertonnen, tegeltuinen, ontharden voortuinen.
  - Renovatieprojecten bv met groepsaankoop zonnepanelen, isolatiemateriaal,...
  - Energie besparen/energie- educatie (bv tool Energie ID of stimuleren van andere tools)
  - Deeleconomie: naast autodelen, platform uitlenen en delen van materiaal
2. Duurzaam en ambitieus vergunningenbeleid: promoten, stimuleren en kenbaar maken van meer groen en ontharding op en rond de woning, samenwoonprojecten, verdichting stadskern, meer plaats voor de fiets, gemeenschappelijke tuinen, open ruimte (definitieve betonstop), sloopbeleidsplannen (afbreken van oude en energieopslopende woningen, vervangen door nieuwe duurzame (co-housing)projecten...
3. Energie-educatie: begint op de scholen (uitbreidingseffect naar de thuisomgeving), maar gaat breder en gaat over gedragsverandering bv slimme tools Energie ID/Energiewedstrijd/Bespaar mee of een demohuis in de stad vgl Ecohuis in Antwerpen met centralisatie van diensten en informatie voor de burger.
4. Energietransitie met burgerparticipatie + opslag met steun van de lokale overheid en lokale bedrijven: de druk moet verhoogd worden, niet wachten tot fase 2 van het Klimaatactieplan, moet nu gebeuren bv aanleg van warmtenetten.
5. Behouden en uitbreiden van open ruimte zowel in de binnenstad als daarbuiten: minder luchtvervuiling, lawaaihinder, minder auto's & verkeer in de binnenstad, ontharden van publieke pleinen en parkings in de binnenstad, creëren van groene corridors.
6. Energiearmoede bestrijden ahv de voorgaande actiepunten: 1, 3 en 4.

Opmerking: wat betekent energiearmoede?: niet betaalbaarheid van hoge energiekosten in combinatie met onvoldoende financiële middelen te bezitten om te kunnen investeren in renovatie, duurzame energiebronnen, ....

Belangrijkste quick wins voor het Klimaatactieplan 2.0:

- Voornaamste quick win is het 4<sup>de</sup> actiepunt: het faciliteren van de energietransitie
- Vervolgens het 1<sup>ste</sup> actiepunt een renovatiecoach op wijkniveau
- En tot slot het 2<sup>de</sup> actiepunt een duurzaam vergunningenbeleid

### **Advies Atelier Duurzaamheid: Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar**

De stad zou meer moeten inzetten op:

1. De verbetering van de infrastructuur voor de zachte weggebruiker: meer fietsenstallingen, veiligheid/comfort/plaats voor de fiets, meer en bredere voetpaden en fietspaden (ipv parkeerplaatsen), betere en toegankelijke wegen en voetpaden (ouderen, kinderen, rolstoelgebruikers, buggy's, fietsen...).
2. Duidelijke en sturende visie inzake laadinfrastructuur.
3. Een deelmobiliteitsconsultant, in de twee richtingen: stimuleren van het beleid en betrekken van de burger door 'deelangst' te doorbreken. Maar ook delen van werkmateriaal, bakfietsen, zonnepanelen,...
4. Proefprojecten: wijziging van circulatie, autovrije dagen (meer dan 1 dag per jaar), autovrije straten, leefstraten, speelstraten, schoolstraten (veilige schoolomgeving voor voetgangers en fietsers),...
5. Opwaardering omgeving van het station: meer groen (aangename stationsplein), meer deelmobiliteit, deelfietsen, P&R, ..
6. Herbekijken van busroutes: sommige routes in het centrum zijn te overbelast, terwijl andere er nauwelijks/niet zijn bv bereikbaarheid van grote supermarkten, voetbalstadion,...

De buurt moet meer betrokken worden door middel van social media zoals bv Hoplr: verder uitwerken, op zoek gaan naar sociale verbondenheid.

De belangrijkste quick wins voor het Klimaatactieplan 2.0:

- Verbeteren van de infrastructuur voor de zachte weggebruiker
- Het organiseren van proefprojecten zoals autovrije straten, leefstraten, speelstraten...
- Stimuleren van autodelen ahv een 'deelconsulent' bv via Hoplr

### **Advies Atelier Duurzaamheid: Laten we een boom opzetten en Water, het nieuwe goud**

Algemeen benadrukken de deelnemers dat de stad meer ambitie mag hebben op vlak van duurzaamheid. Het bestuur zou meer daadkracht moeten hebben en ja-zeggen op waardevolle initiatieven. De politiek zou moeten handelen vanuit waarden en niet vanuit belangen. Duurzaam wordt gedefinieerd als goed voor mens en milieu (fauna en flora) en gedrag dat de toekomstige generaties niet hypothekeert.

#### **Water**

Water is bron van alle leven en dient ruimer gezien te worden dan een consumptiegoed of een bedreiging. Bovendien is er nood aan een evolutie in het denken rond water. Er dient voldoende ruimte te zijn voor de opvang water, ook in steden is daar nood aan. Connectie met water brengt rust. Inzetten op ontharding is hierbij wenselijk. Aandacht dient te gaan naar water als recreatief en esthetisch element, door in te zetten op de toegankelijkheid.

Voorstel tot enkele quick-wins:

- speelwaterpartijen met proper water
- vergunningsbeleid afstemmen op onthardingsfilosofie + handhaving

- elk plat dak is een groendak: op te nemen in bouwvoorschriften
- klimaatadaptatie: ruimte voor groen en water combineren met rol van de stad als inspirerend voorbeeld ter sensibilisering
- ontharding van bermen in woonwijken
- brede straten versmallen door aanbrengen van groenstroken
- infiltratiecapaciteit voor water uitbreiden
- beken/waterlopen terug laten meanderen

## **Groen**

Inzetten op kwalitatief vergroenen en ontharden, meer groen in de stad brengen door te kiezen voor waardevolle beplanting en de biodiversiteit te stimuleren.

Voorstel tot enkele quick-wins:

- Vergroenen en ontharden van speelplaatsen. Het publiek maken van deze bijkomende speelplaatsen voor kinderen en jeugdbewegingen buiten de openingsuren van de school en in vakantieperiodes is een extra must.
- Uitbreiding natuurgebied Duwijck met 14 ha: aandacht voor eco-systeem, samenwerking met andere partners (VLM, RLRL, ...)
- Pop-up groen op Grote Markt of parkeerstrook bv. parklets
- Maximaal inzetten op groene corridors en biodiversiteit: versnippering tegengaan
- Tuinen maken 10%-15% van de groene ruimte uit in de stad, ook hier kunnen burgers werk maken van groene corridors, door in te zetten op verbinding van tuinen.
- Keuze voor beplanting vanuit in steek biodiversiteit, niet vanuit onderhoudsgemak/Natuurpunt betrekken bij aanplanting.
- Aanplantingen vervangen door kruidenrijk grasland of inheemse planten
- Grote verwachtingen van bermbeheerplan, gefaseerd maaien
- Meer groen in het straatbeeld: met tegeltuin, promoten bij heraanleg straten of bv parkeerplaatsen vervangen door boomcirkels.
- Peterschap van groene plekken in het straatbeeld
- Stad als goede voorbeeld: gevels van het patrimonium vergroenen
- Concrete locaties:
  - ✓ Dunglehoeff-site
  - ✓ waterval Sion
  - ✓ waterpartijen Grote Markt vergroenen
  - ✓ Herhalen van bomen-plant-actie mits ruimer kader

De belangrijkste quick wins voor het Klimaatactieplan 2.0:

- Ontharden en vergroenen van speelplaatsen
- Uitbreiding van natuurgebied
- Meer groen in het straatbeeld (tegeltuintjes, gevelgroen,...)
- Ontharden en vergroenen van (te) brede straten en bermen

## **Algemene conclusie Atelier Duurzaamheid**

Het Atelier stuurt aan op het verder inzetten op sensibiliseren rond klimaatuitdagingen. Hierbij is het van belang om uit te leggen waarom bepaalde acties gebeuren of waarom net niet (bv. minder maaien). Indien er acties georganiseerd worden, is het aan te raden deze acties in een breder kader

aan te bieden. Bv de bomen-plant-actie: in de communicatie zou aan bod kunnen komen hoe en waar te planten, hoe groot de boom zal worden, welke voordelen er zijn voor insecten, klimaat en biodiversiteit.

Om meer burgers te bereiken dient de stad in te zetten op een klimaatpanel, wat de verderzetting kan zijn van dit atelier. Het zou een inspiratie-raad kunnen zijn met een eigen website en ondersteunt het initiatief van onderuit.

Voorstel tot verdere initiatieven:

- burgerplatform dat burgerinitiatieven oplijst
- registreren van burgerinitiatieven
- organiseren van een burgerbevraging rond initiatieven
- vrijwilligers die zoeken naar gronden om te bebossen
- kennisdeling via dit platform
- urgentie creëren door in te spelen op ervaring

-